

téma čísla

Odpočet DPH

**Automobil
podnikatele**

**Přehledy
zaměstnavatele**

DPH • daň z příjmů

1 0 0 0

řešení

7-8 / 2025

XXIV. ročník

Vážení čtenáři!

Nárok na odpočet daně plátce uplatňuje na základě pravidel zákona o DPH. Jaké podmínky je nutné pro uplatnění **nároku na odpočet DPH** splnit, poradí *Ing. Luděk Pelcl*.

Automobil je nezbytnou součástí našich životů a nemít auto zejména v podnikání je prakticky vyloučeno. Jaká jsou úskalí využívání **automobilu v podnikání**, prozradí v další kapitole *Ing. Martin Děrgel*.

Důležitou povinností zaměstnavatele a OSVČ je sdělovat zdravotním pojišťovnám jejich pohledávky neboli předpisy pojistného. Jak postupovat a na co nezapomnět se dočtete v kapitole **Přehledy zaměstnavatele a OSVČ**.

Neméně zajímavými jsou řešení příkladů z oblastí daní, účetnictví i pracovního práva v dalších kapitolách publikace.

Jaké jsou letní novinky vydavatelství? Poradce 3-4/2026 – **Stavební zákon po novele s komentářem**; DaÚ 10/2025 – **Kryptoměna – zdanění, Spolupracující osoby, Obchodování s pozemky**; DÚVaP 9-10/2025 – **Vzory smluv a podání po novele zákoníku práce**; PaM 10/2025 – **Jak se ochránit před pokutami od inspektorátu práce, Změny v zákonech zdravotního pojištění – porovnání právního stavu**.

V aktuální nabídce jsou tematické balíčky: **Zaměstnávání po novelách zákonů, Novela školního zákona, Stavební zákon po novelách, Zákoník práce po novele – pro mzdové účetní, Nemocenské pojištění po novele, Důchodová reforma...**

V případě, že Vás publikace oslovila, nezapomeňte si předplatit nový již **XXV. ročník 1000 řešení 2026**, zajistíte si tak přístup k mnohým názorným řešením příkladů z podnikatelské praxe. Vše potřebné získáte na informačním portálu www.i-poradce.cz nebo kontaktujte náš zákaznický servis.

Přejeme Vám příjemné čtení a již teď se těšíme na další setkávání.

Jarmila Blašíčková
odpovědná redaktorka

Aktuální nabídka vydavatelství

1

2

3

4

5

6

rubriky

Seznam otázek

téma čísla:

Odpočet DPH základní pravidla

1.1	Postavení penzionu dodavatelským způsobem	7
1.2	Pořízení haly dodavatelským způsobem	7
1.3	Osobní automobil pro účely svého podnikání	8
1.4	Používání počítače, notebooku a mobilu pro svoje soukromé účely	8
1.5	Plný odpočet DPH u dodávek elektřiny, vody a tepla	9
1.6	Objektivní zjištění poměrného odpočtu	9
1.7	Používání apertmánu	10
1.8	Vybraný osobní automobil v obchodním majetku	10
1.9	Nakoupení stavebního materiálu	11
1.10	Nakup a prodej hodinek	11
1.11	Poměrný koeficient kvalifikovaným odhadem	12
1.12	Odpočet daně na základě daňového dokladu	12
1.13	Elektrokolo pro podnikání	13
1.14	Automobil jako dlouhodobý majetek	13
1.15	Odpočet daně na základě daňového dokladu k přijaté platbě	14
1.16	Notebook používaný pro ekonomickou činnost jen zčásti	14
1.17	Nakoupení reklamních předmětů	15
1.18	Dlouhodobý majetek vytvořený vlastní činností	15
1.19	Stanovení poměrného koeficientu	15
1.20	Mobilní telefon též pro soukromé účely	16
1.21	Poměrový koeficient	16
1.22	Nemovitost pro osobní potřeby	17

téma čísla:

Automobil v podnikání

2.1	Využití firemního auta OSVČ pro zaměstnavatele	20
2.2	Výhrada vlastnictví při koupi vozidla na splátky	20
2.3	Skutečné versus paušální výdaje na dopravu	21
2.4	Soubor movitých věcí	22
2.5	Použití firemního vozidla a prokázané daňové výdaje	23
2.6	Výhodně nevýhodná koupě nového auta v cizině	23
2.7	Troji daňový režim příjmů FO z prodeje aut	24
2.8	Neplátce DPH a „nepovinný“ finanční leasing	24
2.9	Nákladní auta podléhají silniční dani	25
2.10	Silniční daň stojí na úředním formalismu	25
2.11	Definiční znaky operativního leasingu podle soudu	26

2.12	Ocenění automobilu OSVČ přefazovaného do obchodního majetku	27
2.13	Ocenění vozidla nabytého směnou	27
2.14	Prodej firemního auta využívaného zčásti i soukromě	28
2.15	Spletitý nájem vozidla zahraniční osobě	29
2.16	Výřazení vozidla v důsledku škody	30
2.17	Výřazení firemního automobilu vkladem	30
2.18	Nájem kamionu v účetnictví a daních z příjmů	31
2.19	Technické zhodnocení hrazené a odpisované nájemcem	32
2.20	Registrace k DPH kvůli koupi nového auta	33
2.21	Pro kupujícího plátce zvláštní režim nebývá výhodný	33
2.22	Souběh příjmů z podnikání a z nájmu	34
2.23	Operativní pronájem s odprodejem	35
2.24	Znaky finančního leasingu podle soudu	35
2.25	Náhrada za použití soukromého vozidla	36
2.26	Mimořádný leasing automobilu	37
2.27	Neplátce DPH a „povinný“ finanční leasing	38

téma čísla:

Řádné a opravné přehledy zaměstnavatele a OSVČ

Tiskopisy pro zdravotní pojišťovnu

3.1	Podání Přehledu zdravotní pojišťovně	40
3.2	Historická souvislost	40

Termíny pro podání Přehledu

3.3	Termín pro zaměstnavatele – za kalendářní měsíc	41
3.4	Termíny pro OSVČ – za kalendářní rok	41

Přehled zaměstnavatele

3.5	Přehled jako pohledávka zdravotní pojišťovny	42
3.6	Povinnost zaměstnavatele podat Přehled	42
3.7	Oprava údajů v Přehledu zaměstnavatele	43

Přehled OSVČ

3.8	Oprava údajů v Přehledu OSVČ	44
3.9	Každá OSVČ podává Přehled	45
3.10	Pojištěnci považovaní ve zdravotním pojištění za OSVČ	45

Postup zdravotní pojišťovny po podání Přehledu

3.11	Porovnání uhrazených záloh s výší pojistného za daný kalendářní rok	46
3.12	Doplatky po podání Přehledu	47

Sankční postupy zdravotních pojišťoven

3.13	Pravděpodobná výše pojistného	48
3.14	Pokuta jako volitelná sankce zdravotní pojišťovny	49

Daně v praxi

Zákon o daních z příjmů

4.1	Spolupráci osob žijících s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti	50
4.2	Dílčí základ daně u spolupracující manželky	50
4.3	Převod daňové ztráty na spolupracující manželku	51
4.4	Příjmy a výdaje v DPFP u spolupracující manželky	51
4.5	Převod příjmů a výdajů na spolupracující manželku	52
4.6	Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu v příznání k DPFO	52
4.7	Pojistné na sociální pojištění	53
4.8	Druh příjmů z podnikání	53
4.9	Finanční leasing vozidla kategorie M1	54
4.10	Nezařazení předmětu finančního leasingu do obchodního majetku podnikatele	54
4.11	Používání předmětu finančního leasingu i podnikající manželkou	55
4.12	Zahájení finančního leasingu	55
4.13	Stanovení poměrné části úplaty v příslušném zdaňovacím období	55
4.14	Předčasné ukončení finančního leasingu	56
4.15	Podnikatel přechází z paušálních výdajů na skutečné výdaje	57
4.16	Používání předmětu finančního leasingu i k soukromým účelům	58
4.17	Soukromý osobní automobil nezahrnutý v obchodním majetku	58
4.18	Ukončení finančního leasingu po stanovené minimální době	59
4.19	Přerušení podnikatelské činnosti a uplatnění úplaty finančního leasingu	59
4.20	Ukončení podnikatelské činnosti podnikatele	59
4.21	Výpočet náhrady za spotřebované PHM	60
DPH		
4.22	Volitelný režim zdanění při prodeji pozemku, který tvoří funkční celek se stavbou	61
4.23	Místo plnění u právní služby	62
4.24	Nárok na odpočet z titulu slevy	62
4.25	Místo plnění u služby vztahující se k nemovité věci	63
4.26	Základ daně u zvláštního režimu pro cestovní službu	63
4.27	Místo plnění u on-line koncertu pro osoby nepovinné k dani	63
4.28	Poskytnutí právní služby osobě nepovinné k dani ze třetí země	64
4.29	Místo plnění u on-line semináře pro osoby povinné k dani	64
4.30	Dodatečně poskytnutá sleva a korekce DPH	65
4.31	Oprava základu daně a výše daně	66

4.32	Změna lhůty	67
------	-------------	----

Daňové výdaje

4.33	Uplatnění korekčních mechanismů odpočtu daně u zásob	68
4.34	Daňové výdaje za použití auta na různém právním základě	69
4.35	Silniční daň – úřední formalismus	70
4.36	Ztráta a snížení základu daně	71
4.37	Zápočet daně při souběhu zahraničních příjmů	71
4.38	Daňový zisk i ztráta v jednom roce	72
4.39	Nákladní auta podléhají silniční dani	73
4.40	Přeprava zaměstnanců do práce	73

Postupy účtování

Účetnictví

5.1	Daňové a účetní odpisy	75
5.2	Archivace dokladů OSVČ	76
5.3	Úprava základu daně	77
5.4	Externí služba likvidace autovraku	78
5.5	Vypořádání podíl	79

Zaměstnávání

Mzdy a odvody

6.1	Skončení zaměstnání a řešení pojistného vztahu ve zdravotním pojištění	81
6.2	Souběh zaměstnání na základě pracovní smlouvy a dohody o pracovní činnosti	82
6.3	Podnikající OSVČ a péče o dítě	83
6.4	Sčítání příjmů zaměstnance	83
6.5	Překážky v práci na straně zaměstnavatele a dopočet do minima	84
6.6	Neplatné rozvázání pracovního poměru	84
6.7	Neúspěšná maturita a nezaopatřenost pojistěnce	85
6.8	Minimální vyměřovací základ u dohod	85
6.9	Neplacené volno a neomluvená absence zaměstnance	86
6.10	Evidence v kategorii osoba bez zdanitelných příjmů a jednodenní zaměstnání na dohodu o provedení práce	86
6.11	Souběh zaměstnání se zařazením pojistěnce v kategorii osob, za které hradí pojistné stát	87
6.12	Odstupné v souvislostech zdravotního pojištění	87
6.13	Přihlašování a odhlašování zaměstnanců u dohody o pracovní činnosti	88
6.14	Nemoc zaměstnance ze státu EU v době trvání zaměstnání	89
6.15	Souběh dohody o pracovní činnosti s výkonem jiné výdělečné činnosti	90
6.16	Vysokoškolské studium a zdravotní pojištění	90
6.17	Studenti starší 26 let	91
6.18	Evropská unie a princip jednoho pojištění	92

Zaměstnanecké benefity

6.19	Zvyšování kvalifikaci	93	6.40	Silniční motorové vozidlo s konvenčním pohonem	103
6.20	Kurs managementu	93	6.41	Snížení nepeněžního příjmu	104
6.21	Výdaje na zvýšení kvalifikace	94	6.42	Investice do podílových fondů	104
6.22	Doplňkové penzijní spoření	94	6.43	Studium francouzštiny v jazykové škole	105
6.23	Dlouhodobý investiční produkt	95	6.44	Příspěvek na soukromé životní pojištění	105
6.24	Prohloubení kvalifikace zaměstnance	95	6.45	Služební vozidlo k používání pro služební i soukromé účely	105
6.25	Kurs potápění	96	6.46	Bezplatné poskytnutí vozidla pořízeného formou finančního leasingu	106
6.26	Dlouhodobé investiční produkty	96	6.47	Vozidlo poskytnuto zaměstnavatelem pro služební i soukromé účely	106
6.27	Kurs létání	97	6.48	Poukaz na týdenní rekreaci	107
6.28	Příspěvek na doplňkové penzijní spoření	97	6.49	Nepeněžním příjmem zaměstnance	107
6.29	Dlouhodobý investiční produkt	98	6.50	Zahraniční zájezd	108
6.30	Jazykový kurz	98	6.51	Peněžitý příspěvek na stravování	108
6.31	Kapitálové životní pojištění	99	6.52	Použití vlastního soukromého vozidla na tuzemskou pracovní cestu	109
6.32	Bezplatné poskytnuté služební vozidlo	99	6.53	Stravenkový paušál všem zaměstnancům	110
6.33	Bezplatné poskytnutí služebního vozidla	100	6.54	Poukazy na masáž	110
6.34	Osobní automobil k používání pro služební i soukromé účely	100	6.55	Čtvrtletné dobítí benefiční karty	111
6.35	Peněžní příspěvek na nákup vitaminů	101	6.56	Permanentky do plaveckého bazénu a sauny	111
6.36	Bezemisní silniční motorové vozidlo	101	6.57	Zahraniční pracovní cesta	112
6.37	Penzijní připojištění se státním příspěvkem	102			
6.38	Příspěvek na soukromé životní pojištění	102			
6.39	Předplatné do místního divadla	103			

**1 0 0 0
řešení**
7-8/2025
měsíčník
XXIV. ročník

Vydává
PORADCE s.r.o., IČO: 25836200
Hlavní třída 28/2020,
737 01 Český Těšín
tel.: 558 731 125–127
e-mail: abo@i-poradce.cz
http: www.i-poradce.cz

Odpovědná redaktorka
Jarmila Blaščíková

Redaktorka
Andrea Súkeníková

Tisk srpen 2025

Zákaznické centrum
Objednávky předplatného
telefonicky: 732 479 069, 732 708 627
faxem: 558 731 128
e-mailem: abo@i-poradce.cz
e-shop: www.i-poradce.cz

Za správnost uváděných údajů
odpovídají autoři.

ISSN: 1212-4710
MK ČR E 8436

Odpočet DPH

základní pravidla

Nárok na odpočet daně plátce uplatňuje na základě pravidel uvedených v § 72 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Současně je však nutné pro uplatnění nároku na odpočet DPH splnit rovněž podmínky uvedené v § 73 ZDPH.

Základní pohled na uplatnění odpočtu DPH uvedený v § 72 ZDPH popsat ve stručnosti takto:

- jedná se o přijaté zdanitelné plnění, které plátce použije v rámci své ekonomické činnosti,
- jeho použití v rámci ekonomické činnosti je určeno pouze pro uskutečňování zdanitelných plnění (případně jiných plnění), a to pouze tehdy, pokud jsou uvedena v § 72 odst. 1 ZDPH,
- u vybraných přijatých zdanitelných plnění je nutné respektovat některá další omezení v odpočtu výše DPH (například v případě pořízení vybraného osobního automobilu nebo jeho technického zhodnocení nebo v případě přijatého zdanitelného plnění použitého pro reprezentaci),
- s účinností od 1. 1. 2025 další omezení vyplývají pro plátce, který je osobou registrovanou do režimu pro malé podniky (§ 72 odst. 7). Pokud jde o bližší informace k režimu pro malé podniky, je popsán v ustanoveních § § 109bb až 109bu. Dále byla k této novince vydána Finanční správou informace „Základní charakteristiky přeshraničního režimu pro malé podniky“.

V případě podmínek pro uplatnění odpočtu podle § 73 se zejména jedná o:

- určení časového okamžiku, to znamená, kdy lze odpočet DPH uplatnit nejdříve, popřípadě kdy nejpozději lze odpočet DPH uplatnit,
- splnění formálních požadavků, to znamená například mít v příslušných případech již k dispozici daňový doklad,
- některé výjimky, to znamená například, zda lze uplatnit ve vybraných případech odpočet DPH pouze v rámci dodatečného přiznání k DPH (tzn. v případě nároku na odpočet DPH v částečné výši),
- omezení ve výši odpočtu DPH, pokud je na přijatém daňovém dokladu částka DPH stanovena v rozporu se zákonem o DPH a současně je vyšší, než měla být správně dodavatelem uplatněna.

Ustanovení § 72 a § 73 ZDPH týkající se odpočtu DPH u přijatých zdanitelných plnění jsou tak velmi úzce propojena. Nutné je mít na zřeteli, že plátce na jedné straně může mít nárok na odpočet DPH, avšak může tento nárok uplatnit buď v nesprávné výši anebo v nesprávném čase, což pak bohužel vede k nepřijemnostem při daňové kontrole.

Pravidla pro uplatnění odpočtu DPH na vstupu u přijatých zdanitelných plnění nejsou nijak jednoduchá. Kromě základních pravidel, uvedených v § 72 a § 73 zákona o DPH, je nutné dosti pečlivě brát v úvahu rovněž řadu dalších souvislostí, z nichž některá nastanou teprve v budoucnosti a mohou se

lišit od původního záměru plátce či jeho odhadu. V návaznosti na tyto souvislosti je pak nutné uplatnit příslušné daňové korekční postupy z pohledu DPH (upravit příslušným způsobem odpočet a případně podat dodatečné daňové přiznání, pokud je to nutné).

Hlediska při posuzování možností pro odpočet DPH

Samozřejmě není příliš jednoduché dostát všem podmínkám a požadavkům vyplývajícím ze zákona o DPH. Důvodem těchto komplikací je skutečnost, že je nutné zohlednit mimo jiné následující hlediska:

- podíl využití přijatého zdanitelného plnění pro ekonomickou činnost a pro činnost, která není ekonomickou činností (např. použití pro soukromé potřeby, pro veřejnou správu nebo pro jiné činnosti),
- podíl využití přijatého zdanitelného plnění pro účely svých skutečných plnění a pro jiné účely (tj. jiné než plátcem uskutečněná plnění, například v případě ztráty zásob nebo likvidace zásob nebo použití pro bezúplatná plnění, která mohou nastat v případě darování nebo plnění, která jsou hrazena pomocí dotace, která však není dotací k ceně),
- podíl využití přijatého zdanitelného plnění v rámci svých skutečných

plnění (ekonomické činnosti) jak pro plnění, u kterých má plátce nárok na odpočet daně, tak pro plnění osvobozená od DPH, u kterých nárok na odpočet daně nemá,

- první použití zásob v rámci ekonomických činností plátce pro jiné účely, než které byly brány v potaz při uplatnění odpočtu daně (vyrovnání odpočtu daně podle § 77),
- změny v rozsahu použití dlouhodobého majetku, případně další skutečnosti, které mají vliv na úpravu odpočtu daně během příslušné lhůty (úpravy odpočtu dně podle § 78 a násl. ustanovení ZDPH),
- chybně vystavené daňové doklady (například je účtována DPH ve vyšší sazbě, než je správná, popřípadě je tuzemským plátcem fakturována česká DPH za plnění s místem plnění mimo tuzemsko, což je v rozporu s § 2 ZDPH).

Výše uvedená hlediska jsou pak zohledněna v pravidlech pro uplatnění DPH na vstupu, uvedených v zákonu o DPH nejen v § § 72 a 73, ale zejména v navazujících ustanoveních § § 75 a 76 v případě částečného odpočtu DPH, dále v § 78 až § 78e v případě úpravy odpočtu DPH, v § 77 v případě vyrovnání odpočtu daně a § 77a při pořízení vybraného osobního automobilu, který se stal dlouhodobým majetkem.

Zákon o DPH po novelách

Ing. Luděk Pelc

1.1 Postavení penzionu dodavatelským způsobem

Plátce si dodavatelským způsobem nechává postavit penzion, který bude používat jak pro účely ubytování pro hosty, tak zčásti pro svoje bydlení. V roce 2025 zaplatil dodavateli dvě faktury za dílčí plnění. Faktury byly vystaveny dodavatelem v režimu přenesení daňové povinnosti dle § 92a a § 92e. K dokončení stavby penzionu došlo až v prosinci roku 2026, kdy obdržel plátce konečnou fakturu za zhotovení stavby, opět v režimu přenesení daňové povinnosti. K prvnímu použití penzionu plátcem pro soukromé účely došlo až v roce 2027. Plátce část penzionu určenou pro bydlení použil pro bydlení své rodiny nebo svého zaměstnance, a to bezplatně.

Jak postupovat v dané situaci?

I v tomto případě v případě přijetí dílčích zdanitelných plnění v roce 2025 a konečné faktury v roce 2027 dochází k povinnosti uplatnit pro odpočet DPH poměrový koeficient, i když ke skutečnému použití pro „jiné účely“ než pro

uskutečněná plnění došlo v roce 2027.

Pokud jde o časové hledisko, není rovněž stanoveno, že používání plátcem přijatých zdanitelných plnění pro účely jím uskutečněných plnění musí být **nepřetržité**.

Pokud plátce použil přijatá zdanitelná plnění pro uskutečněná plnění z časového hlediska jen někdy (například pronájem kancelářských prostor či bytů nebo ubytovací služby v hotelu, penzionu či jiném rekreačním zařízení po nějakou dobu neposkytoval), není to samo o sobě důvodem pro uplatnění odpočtu DPH v poměrné výši.

1.2 Pořízení haly dodavatelským způsobem

Plátce pořizuje dodavatelským způsobem halu, kterou hodlá používat po jejím dokončení (kolaudaci) pro účely skladování zboží nebo pro pronájem.

Jaký je správný postup?

Z časového hlediska není nijak upřesněno a stanoveno, za jak dlouho musí přijatá zdanitelná plnění, u kterých plátce uplatnil odpočet, sloužit nebo být užívána pro účely uskutečněných plnění. Plátce tedy může například uplatnit

odpočet DPH u dotyčných přijatých zdanitelných plnění již v roce 2025 a halu dokončit a používat pro podnikání až v následujících letech (například v roce 2027).

Předpokládejme, že v roce 2027 halu použil pro skladování zboží, avšak následkem víchřice došlo k poškození střechy a tak dočasně přerušil skladování v této hale do doby, než bude střecha opravena. Tato skutečnost sama o sobě nevede k použití poměrného koeficientu v roce 2027.

1.3 Osobní automobil pro účely svého podnikání

Plátce pořídil osobní automobil pro účely svého podnikání. Vzhledem k tomu, že tento automobil byl poskytnut zaměstnanci též pro jeho soukromé jízdy, a to bezplatně, je nutné řešit otázku výpočtu poměrného koeficientu. První problém je v tom, že i při velmi malém používání pro soukromé jízdy nelze uplatnit odpočet DPH v plné výši, protože se jedná o pořízení dlouhodobého majetku.

Jak postupovat v daném případě?

Pokud tedy zaměstnanec použil v daném roce, kdy byl automobil pořízen, pro jeho soukromé jízdy a ujel například soukromě 80 kilometrů, přičemž celkově ujel 5 000 kilometrů, pak

se procentní poměr 98,4 % zaokrouhlí na 99 %. Což v důsledku znamená, že plátce mohl nárokovat odpočet DPH jen v poměrné výši 99 %.

Pokud tedy automobil měl pořizovací cenu bez DPH ve výši 600 000 Kč, pak bylo možné nárokovat jen odpočet DPH ve výši $600\,000\text{ Kč} \times 21\% \times 99\% = 124\,740\text{ Kč}$. Pokud by však nastala situace, že by ujel soukromě jen 40 kilometrů, vzniká situace, kdy po zaokrouhlení vychází poměrový koeficient ve výši 100 %. Výpočet: $(5\,000 - 40) / 5\,000 \times 100\% = 99,2\%$, po zaokrouhlení PK = 100 %.

1.4 Používání počítače, notebooku a mobilu pro svoje soukromé účely

Plátce, který je fyzickou osobou, koupil počítač (nebo notebook) za cenu 35 000 Kč, který zčásti bude používat pro svoje soukromé potřeby. Dále koupil mobilní telefon za 20 000 Kč, který rovněž bude používat i pro svoje soukromé účely. Nejedná se tedy o pořízení dlouhodobého majetku (není překročena vstupní cena 80 000 Kč). Může uplatnit při pořízení plný odpočet DPH, ovšem s tím je pak spojena povinnost, že odvede na výstupu DPH v příslušné poměrné výši (§ 75 odst. 2).

Jaké je správné řešení?

Co je důležité, je skutečnost, že nemusí hned při uplatnění odpočtu DPH řešit, v jaké míře bude používat počítač, notebook či mobil pro svoje soukromé účely. Toto hledisko zohlední až následně, kdy bude tyto skutečnosti znát. Předpokládáme pro jednoduchost, že nějakým způsobem plátce zjistí, že kou-

pený mobilní telefon používá pro svoje soukromé účely obvykle ve výši 60 %.

Vzhledem k tomu, že již při pořízení uplatnil plný odpočet DPH, neurčuje poměrný koeficient na vstupu, ale jedná se o poskytnutí služby pro účely nesouvisející s uskutečňováním ekonomické činnosti tohoto plátce dle § 14 odst. 4.

Jedná se o „dočasné použití zboží, které je obchodním majetkem plátce, které je pro účely DPH považováno za poskytnutí služby“. Plátcí vzniká povinnost přiznat DPH dle § 21 odst. 4 písm. d) ke dni poskytnutí takové služby. Zde je ZDPH poněkud nepřiliš prakticky promyšlený, neboť je zjevné, že měsíční plátce odvod DPH nebude přiznávat každý den, kdy soukromě z mobilu telefonoval, ale učiní tak až za příslušné časové období (měsíc či jiné období).

1.5 Plný odpočet DPH u dodávek elektřiny, vody a tepla

Plátce uplatnil za měsíc červenec plný odpočet DPH u dodávek elektřiny, vody a tepla (nebo chladu). Vzhledem k tomu, že byl v červenci 14 dní na dovolené, zvažuje, zda má uplatnit odpočet DPH v poměrné výši anebo nikoliv.

Jako má plátce postupovat?

V uvedeném případě nelze situaci posoudit jako částečně nepoužití přijatých zdanitelných plnění pro účely uskutečněných plnění plátcem. Nelze též argumentovat, že se jedná o trvalé použití zboží pro jiné účely než související s uskutečňováním jeho ekono-

mických činností. Plátce tedy by mohl uplatnit odpočet DPH v plné výši.

Jiná situace by však nastala v případě, pokud by bylo zřejmé, že část dodané elektřiny, vody a tepla nebo chladu byla spotřebována pro osobní spotřebu plátce.

To by nastalo například tehdy, pokud by se jednalo o nemovitost, kterou plátce používá zčásti například pro svoje bydlení. Pak by bylo nutné uplatnit odpočet DPH pouze v poměrné výši podle § 75. Pokud by plátce uplatnil odpočet DPH v plné výši, musel by příslušnou část DPH odvést na výstupu jako použití v daném případě hmotného majetku pro účely nesouvisející s uskutečňováním ekonomických činností tohoto plátce.

1.6 Objektivní zjištění poměrného odpočtu

Plátce má místo podnikání ve svém rodinném domku, kde prokazatelně spotřebovává část příslušných přijatých zdanitelných plnění pro účely svého podnikání (například elektřina, plyn, teplo, voda, opravy a údržba). Vzhledem k tomu, že rodinný dům ale slouží především pro bydlení jeho a rodinných příslušníků, je nutné stanovit příslušný poměr, v jakém bude krácen nárok na odpočet DPH, neboť tato plnění používá zčásti rovněž pro svou osobní potřebu.

Jak bude plátce postupovat?

Uvedený příklad již dává poněkud reálnější podobu pro objektivní zjištění poměrného odpočtu. Pro účely propočtu se nabízí jako možné hledisko **poměr podlahových ploch** užívaných pro podnikání a pro soukromé potřeby. Propočet je však problematický v tom, že

některé prostory mohou být současně užívány jak pro osobní potřebu, tak pro podnikání (například společné chodby a schodiště). Navíc skutečná spotřeba elektřiny, plynu, vody vůbec nemusí být odvislá od podlahové plochy užívané plátcem pro jeho soukromé účely.

Zde si samozřejmě je nutné také uvědomit, že fyzická osoba, která nemá majetek zařazený do obchodního majetku z pohledu daně z příjmů, nemůže uplatnit z pohledu daně z příjmů jako daňový výdaj například výdaje za opravu a údržbu takového majetku (§ 25 odst. 1 písm. u) zákona o daních z příjmů).

1.7 Používání apertmánu

Plátce koupil horský apartmán, který bude zčásti pronajímat. Bude poskytovat v něm pro hosty ubytování, které je z pohledu DPH zdaniitelným plněním. Zčásti však bude apartmán používat i pro svoje soukromé účely (tj. ubytování svoje a rodinných příslušníků apod.)

Jak postupovat v předmětném případě?

Vzhledem k tomu, že pořídil z pohledu DPH dlouhodobý majetek, nemůže v tomto případě uplatnit plný odpočet DPH. Nastává tedy situace, kdy již při pořízení tohoto apartmánu musí určit poměr, v jakém bude apartmán používán pro soukromé potřeby. Ovšem to přináší řadu obtížných situací, jejichž řešení je někdy věru nezáviděníhodné.

Je zřejmé, že pro zjištění příslušného poměru (poměrového koeficientu) je nutné určit, jaké veličiny budou použity

pro výpočet (zda počet dní pro ubytování svoje vlastní a pro ubytování cizích osob, či jiné měřitelné údaje). Navíc, co když v roce pořízení apartmánu plátce nepoužije vůbec pro ubytování (zdaniitelné plnění), protože byl například pořízen až na konci roku. Anebo obráceně, apartmán v roce pořízení plátce použije pouze pro ubytování, a v některém následujícím roce část apartmánu začne používat i pro svoji soukromou potřebu.

Časové hledisko se tedy jeví jako nevhodné, je velmi proměnnou veličinou. Stabílním kritériem je v tomto případě například určení poměru podlahových ploch pro soukromé potřeby a pro ubytování hostů.

1.8 Vybraný osobní automobil v obchodním majetku

Plátce pořídil v roce 2025 do obchodního majetku vybraný osobní automobil v částce 2 800 000 Kč + DPH 21 %. DPH tedy činí částku $0,21 \times 2\,800\,000\text{ Kč} = 588\,000\text{ Kč}$. Tento automobil má zařazený do dlouhodobého majetku.

Jaké je správné řešení dané situace?

V případě, pokud bude plátce používat tento osobní automobil jen pro účely svých skutečněných plnění, u kterých má plná nárok na odpočet DPH, může uplatnit na odpočet jen DPH ve výši 420 000 Kč. Pokud však tento automobil bude používat v daném roce 2025 též pro soukromé účely, musí tento odpo-

čet DPH dále krátit poměrovým koeficientem. Předpokládejme, že stanovil při pořízení automobilu poměrový koeficient kvalifikovaným odhadem ve výši 85 %. Tedy předpokládá například tento podíl ujetých kilometrů: 11 900 km pro podnikání, 14 000 km celkem.

Odpočet DPH tedy může uplatnit jen ve výši $0,85 \times 420\,000\text{ Kč} = 357\,000\text{ Kč}$. Celkem tedy na odpočet nemohl při pořízení automobilu uplatnit DPH ve výši $(588\,000\text{ Kč} - 420\,000\text{ Kč}) + (420\,000\text{ Kč} - 357\,000\text{ Kč}) = 231\,000\text{ Kč}$. O tuto částku 231 000 Kč navýší vstupní cenu vybraného osobního automobilu (celkem vyjde vstupní cena ve výši $2\,800\,000\text{ Kč} + 231\,000\text{ Kč} = 3\,031\,000\text{ Kč}$). Při uplatňování daňových odpisů pak postupuje podle § 30e zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.